بەرنامەی شۆڤێنیزمی نەتەوەیی عەرەب و
جینۆسایدی کورد

بارودۆخێکی سیاسی کە ئەمڕۆ لە عێراقدا هەیە ، پێداچوونەوە بە هەڵوێست و ڕووداوەکانی مێژووی پێکهاتنی ئەم دەوڵەتە دەخوازێ . ئەم پێداچوونەوەیە بۆ ئێمەی هاووڵاتییانی گەلێکی ستەمدیدەی وەک کورد ، نەک هەر پێویستە ، بەڵکو چارەنووسسازیشە .

لەوەتەی باشووری کوردستان بە بڕیاری کۆمەڵەی نەتەوەکان (عصبة الأمم) ساڵی 1925 بە عێراقەوە لکێندراوە ، سەرباری هەموو ئەو ستەمەی لەم گەلە کراوە ، هەموو ئەو ئاکامانەی لە بەرهەڵستکاریی خەڵکی کوردستان کەوتوونەتەوە ؛ ئەوەندەی ئێستا دواڕۆژی مانەوەی لە چوارچێوەی عێراقداو لەژێر سایەی گەلی سەردەستی عەرەب لەمەترسیدا نەبووە . تەختبوونی عێراق لە ئایندەدا بۆ بۆرژوا ناسیۆنالیستی عەرەبی – ئیسلامی ، ئەو مەترسییە لە ئەگەرێکەوە دەکاتە واقیع . ئەمڕۆ بە سەرنجدانی ململانێکانی نێوخۆی عێراق بەو سەرەنجامە دەگەین کە ئەگەری توندکردنەوەی چەوساندنەوەی نەتەوایەتی و پلە دوویی هاووڵاتی کورد هەتا دێت زێتر دەبێت و ، ئەمریکای پشتیوانی ناجێگیریی بۆرژوازییەتی کوردیش لەژێر زەبری دەستوەشاندنەکانی تێرۆریزمی عەرەبی – ئیسلامی ئامادەیە لەسەر مافەکانی کوردو جێوڕێی لە قەوارەی داهاتوودا سەوداو سەوداکاریی بەناوی " ئاشتبوونەوەی نیشتمانی " لەگەڵ تێرۆریستان بکات .

ئەم ئەگەرە بە ئاکامی ململانێی خاڵە گرگرتووەکانی ناوچەکەوە وەک ئەفغانستان و فەلەستین و لوبنان و ئێران بەستراوەتەوە ، بەتایبەتی یەکلاییبوونەوەی ئێران بۆ ئەمریکاو هێزە وابەستەکانی ، هاوکێشەکان دەگۆڕن و ، هەلی هاتنەدی ئەو ئەگەرەی سەرەوە زێتر دەڕەخسێنێت .

شۆڤێنیزمی نەتەوەیی عەرەب لە عێراقدا ، هەموو مافێک بۆ خۆیان بەڕەوا دەبینن و لەسەر یەکپارچەیی خاکی عێراق ، کە ئینگلیز دەستی لە پێکهێنانیدا هەبوو ، سوورن . یەکگرتنی نیشتمانی عەرەبیان دەوێت و ، کوردو گەلی باشووری سودان و ئەمازیغییەکان و ... هتدیش ، وەک گەلانی ژێردەستەیان ، نێو پرۆژەی ئەم یەکگرتنە دەخەن . هەروەها دەستیان بە دەزگایەکی دەستەپارچەی وەک جامیعەی عەرەبییەوە گرتووەو بۆ مەرامەکانیان بەکاریدەهێنن . شۆڤێنیزمی عەرەبی لەگەڵ ڕەوت(تیار) و ئایدیاو سیاسەتە باوەکانی جیهاندا خۆی دەگونجێنێت . هەتا دوێنێ بانگاشەی سۆسیالیزمیان دەکردو دۆستی دەوڵەت و حزبە سۆسیالیست و بەناو سۆسیالیستەکان بوون ، ئەمڕۆش

Print to PDF without this message by purchasing novaPDF (http://www.novapdf.com/)

بانگاشەی دیموکراتیزم دەکەن و ، بۆ سبەینێش بەرنامەی خەلافەتی ئیسلامی لە هەگبەیاندایە .

هەموو رەوتە نەتەوەییەکانی عەرەب ، بێ شەرمانە ، لە پێرەوی سیاسەت و بانگاشەی ئایدیایەکەوە بۆ پێرەوی سیاسەت و ئایدیایەکی دیکە دەگوێزنەوە ، بەڵام هەر هەوڵێکی جیاواز لەوە ، لەو نەتەوانە قبووڵ ناکەن کە لە چوارچێوەی دەوڵەتە سەپێنراوەکانیاندا دەژین .

یەکێک لەو نەتەوانە کوردە کە زێتر لە هەشتا ساڵە قوربانیی پڕۆژەو سیاسەت و پراکتیکەکانی شۆڤێنیستی نەتەوەیی عەرەبە لە عێراقدا .

شۆڤێنیزمی نەتەوەیی عەرەب ، نەک هەر ئامادە نەبووە ناسنامەی تایبەتی کورد بسەلمێنێ بەڵکو لە چوارچێوەی دەوڵەتی عێراقدا ناسنامەی هاووڵاتیشی لێزەوتکردووەو هەموو رێگایەکی بۆ سەرکوتی خەڵکی کوردستان ، تا رادەی جینۆساید ، گرتۆتەبەر .

شۆڤێنیزمی نەتەوەیی عەرەب لەسەردەمی پاشایەتیدا سەرەڕای لەشکرکێشی بۆ دامرکاندنەوەی شۆڕش و راپەرینەکانی باشووری کوردستان ، پەنای بۆ هاوپەیمانێتییە ئیمپریالیستییەکانیش دەبرد وەک پەیمانی سەعدئاباد لە ساڵی 1937 دا دژی شۆڕشی بارزان و ، پەیمانی بەغدا کە دواتر بە سەنتۆ ناسرا (1955) . دوای شۆڕشی چواردەی تەموزیش هەر زوو ئەو کەمە ئازادییەو دانپێدانان بە کورددا وەک هاوبەشی عەرەب لە عێراقدا پێچرایەوەو ساڵی 1961 ، بە لەشکرکێشی بۆ سەر کوردستان ، زەنگێکی مەترسیداری تر بۆ تواندنەوەی کورد لێدرایەوە . لەشکرکێشی بەردەوام بوو تا کودەتاکەی بەعس – عارف لە شوباتی 1963 دا ، کە دوای ماوەیەک ئاگربەست دەستپێکردەوەو تا کۆتاییهاتنی سەردەمی هەردوو عارف درێژەی کێشا . کودەتای دووەمی بەعس درێژەپێدانی هەمان سیاسەت بوو بەشێوەیەکی دڕندانەتر بە جۆرێک دەتوانین سەردەمی فەرمانڕەوایی دووەمی بەعس بە ڕەشترین و خوێناویترین سەردەمی پەیوەندی کوردو گەلی سەردەستی عەرەب بژمێرین لە عێراقدا . چونکە لەم سەردەمەدا جینۆساید بە واقیعی گەیشتە لوتکەو لە نێوان هێرشەکانی کیمیاباران و ئەنفالەکاندا بەرنامەی قڕکردنی کورد بە شێوەیەکی سیستەماتیک پەیڕەوکرا تا جەنگی کەنداوو راپەڕینەکەی مارتی 1991 رایگرت .

ئەمڕۆش بە لکاندنەوەی باشووری کوردستان بە عێراقەوە ، لە سایەی دەستووری هەمیشەیی و شەڕی ناوخۆیی تایەفی و پەرەسەندنی ململانێی تێرۆریزمی ئیسلامی و تێرۆریزمی دەوڵەتی ئەمریکادا ، مەترسی جینۆسایدێک لە دواڕۆژدا بەدیدەکرێت .

Print to PDF without this message by purchasing novaPDF (http://www.novapdf.com/)

بۆ بەرگرتن بەو مەترسییە چاوەڕوانکراوە ، پڕۆژەی خەباتێکی بەرنامەڕێژکراوی سیاسی بۆ جیابوونەوەو سەربەخۆیی کوردستان تەنها ڕێگایەکە گەلی کورد لە تراژیدیای ژێردەستەیی و مەترسی بەردەوام بۆ سەر بوونی نەتەوایەتی بپارێزێت و ئاسۆی دواڕۆژێکی نوێ و ژیانێکی نوێی لەبەردەمدا بکاتەوە .

Print to PDF without this message by purchasing novaPDF (http://www.novapdf.com/)